У цьому номері

★ *Про телефони, директиви та паперові зливи. (Стор. 2).*

★ *Сатиричні мініатюри проти різної халтури (Стор. 5).*

★ *Торговельні усмішки запорізькі (Стор 8).*

★ *Ялтинські чудеса: сарайно-дачні доїльні ансамблі. (Стор. 10).*

★ *Про каміння на зубах та потішні меблі. (Стор. 11).*

Колишній командир гітлерівського карального батальйону «Нахтігаль» («Соловей») Оберлендер в 1941 році учинив криваву різанину у Львові. Недавно Аденауер заявив, що Оберлендер непричетний до цього злочину.

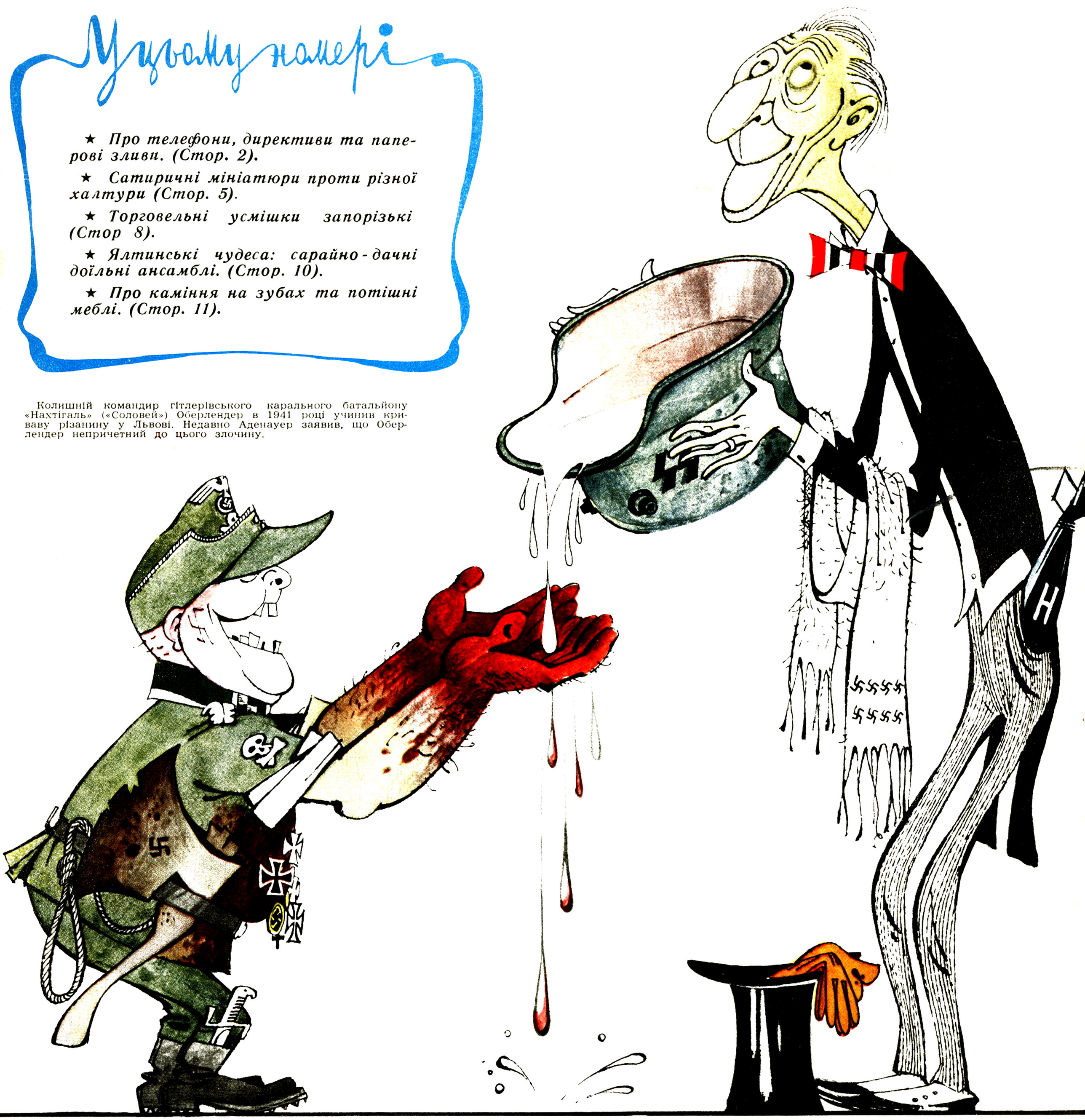

РУКА РУКУ МИЄ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

перець

№ 10 (429). РІК ВИДАННЯ XX

Ціна 1 крб.

КИЇВ. ТРАВЕНЬ 1960

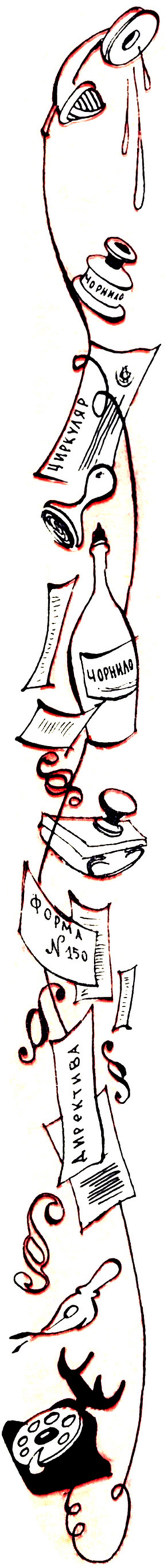

Переглядаючи чергову пошту, натрапив я на таку грізну «бамагу»:

«Київ, Перцю.

З одержанням цього пропонується негайно подати розгорнуте зведення про забезпеченість керівників колгоспів і радгоспів, агрономів і зоотехніків достатньою кількістю:

а) керівних вказівок;
б) директив;
в) циркулярів;
г) звітних форм;
д) розпоряджень;
е) настанов;
ж) та інших, дуже необхідних для успішного проведення весняно-літніх польових робіт, матеріалів.

Під вашу особисту відповідальність — забезпечити подання зведення до 10-го номера журналу, з метою своєчасного доведення його до відома всіх вищестоящих і нижчестоящих читачів».

Що ж, директива є директива! Довелось її виконувати, відклавши всі чергові і позачергові справи. Категоричність директиви примушувала не гаяти й хвилини. Через півгодини я був уже на аеродромі.

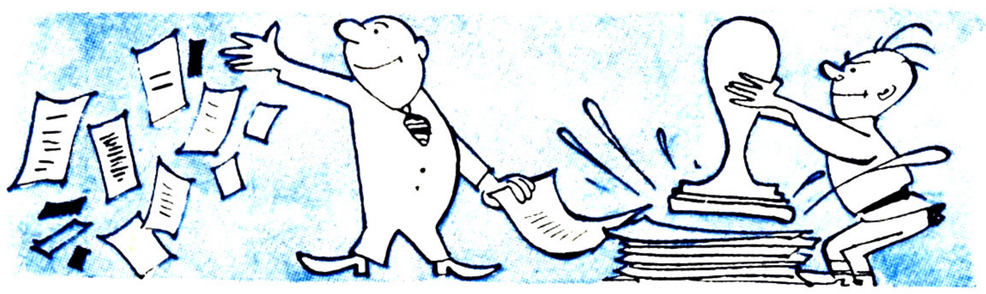

А ще через кілька хвилин літак ніс мене туди, де раніше від інших почали польові роботи. Приземлилися в Каховці (на Херсонщині) і я відразу подався до райсільгоспінспекції.

У кабінетах цієї установи люди були так зайняті, що й не підходь! Одні, не розгинаючись, скрипіли перами, другі, схопивши телефонні трубки, підтримували двосторонній зв'язок з низами, треті, з допомогою тієї ж телефонної трубки, доповідали верхам.

Гори паперів росли й росли і поступово відтіснили мене до самісінького порога. Але серце моє заспокоїлось — я побачив, що в цьому районі голови колгоспів не мали підстав скаржитись на нестачу керівних вказівок.

З легкою душею я покинув Каховський район і помандрував на Кіровоградщину.

Прибувши в радгосп ім. Рози Люксембург, Бобринецького району, я не думав, що застану директора радгоспу т. Кравченка в конторі — адже саме був розпал робочого дня. На диво, директор сидів саме в конторі.

— От, — кивнув він на телефон, — прив'язали до шнура!

Телефон, власне, звинувачувати нізащо. Винна звітна форма, передана по телефону начальником обласного управління радгоспів т. Колисенком. А він спородив це «незаконне дитя», натхненний Міністерством сільського господарства УРСР. Телефонограма так і починається:

«За розпорядженням Міністерства сільського господарства УРСР необхідно щоденно передавати інформацію по таких питаннях...»

Питань було багато, серед них чимало дуже глибокодумних. Наприклад: «Які сільгоспроботи провадяться зараз?»

І справді: може ж бути таке, що директори радгоспів, замість того, щоб сіяти, почали весною затримувати сніг або полювати на зайців. Ні, зась! Не дасть їм цього робити ні обласне управління, ні Міністерство сільського господарства... Вже як вони запитують, то, будь ласка, відповідай.

Питають про причини відставання на сівбі. А що на таке питання можна відповісти, коли сівба давно закінчена?

Куди доречніше було б запитати про причини відставання звітної форми від сівби. Коли директор радгоспу т. Кравченко заспокоїв мене, що він по самісіньке горло ситий різними звітами, законними і незаконними, я розпрощався з ним і поїхав на Вінниччину.

Тут та ж сама картина: відставали не колгоспи і радгоспи, бо вони справно орали, сіяли і робили все, що для високого врожаю по весні робити належить. Відставало Міністерство сільського господарства. У відставанні не відставало від нього обласне управління сільського господарства. І вже зовсім задніх пасла райсільгоспінспекція.

31 березня голова колгоспу «Правда» (село Якушенці, Вінницького району) Олександр Петрович Приходський був ощасливлений наказом міністерства «Про підготовку техніки до сівби».

Не залишилася в боргу і райсільгоспінспекція. 16 квітня вона прислала в колгосп рішення райвиконкому «Про підготовку тракторів, комбайнів та інших сільськогосподарських машин до польових робіт 1960 року».

А в колгоспі не дуже виглядали рішень і наказів, бо коли їх одержали, то сільськогосподарські машини були відремонтовані, вже було завершено сівбу ранніх і підготовлено грунт для посіву цукрових буряків і кукурудзи.

Начитавшись грізних та категоричних наказів і рішень, я подумав, що варто випускати їх у світ і вчасно і не так рясно. Коли керівна вказівка приходить у село невчасно, то яка їй ціна? І не чув я, щоб хтось з голів колгоспів скаржився на нестачу папірців: сипляться вони на них не тільки згори, але й з усіх боків.

Кожен працівник обласного і районного масштабу чомусь вважає, що всі найдрібніші і найвіддаленіші від сільського господарства питання мусить вирішувати тільки голова колгоспу. Вінницький обласний книготорг адресується безпосередньо до голів колгоспів із закликом передплачувати та купувати книги. Певне, сільському бібліотекареві ця робота буде не під силу. Отож, хай голова колгоспу не поспішає з польовими роботами, а береться за комплектування бібліотеки. Працівники електростанції закликають голову колгоспу персонально перевірити устаткування по захисту від атмосферних перенапружень і встановити грозорозрядники. Чим в цей час мають займатися сільські електротехніки — в папірці не вказано.

Часто навіть забувають, що в селі є сільська Рада і що вона повинна не тільки реєструвати шлюби і видавати довідки про народження. Адже безліч питань можуть вирішувати виконкоми сільрад. Коли ж ні! Райвиконком у більшості випадків звертається не до голови сільради, а до голови колгоспу. Саме в ту хвилину, коли я допитувався у Олександра Петровича Приходського, чи не відчуває він дефіциту в папірцях, листоноша вручив йому категоричну вказівку райради з вимогою розібратися, чи справді громадянин З. заборгував громадянинові К. гроші, а якщо заборгував, то виявнити, коли він збирається повернути борг.

Якщо про голів сільрад забувають, то вони самі про себе починають нагадувати, і не кому іншому, а... голові ж колгоспу. На Чернігівщині, де моя подорож закінчилася, в колгоспі ім. Леніна (село Вертіївка, Ніжинського району) був я свідком такої картини. Сидить голова сільради Олександр Спиридонович Малишко у себе в кабінеті та аж верещить:

— Нероби, ледарі! І що він собі думає?

— Хто?

— Голова колгоспу! Жду, жду і не можу діждатися від нього зведень про надої! Третю годину дзвоню!

Виявляється, у цьому селі завели такий порядок, що голова колгоспу мусить щодня давати голові сільради розгорнуті зведення. Та й не тільки по надоях. А сільрада міститься аж за півкілометра від контори колгоспу. Видно, Олександрові Спиридоновичу дуже важко добратися туди та виписати дані, які його цікавлять.

Олександр Спиридонович Малишко — раціоналізатор: він придумав форму з двадцятьма двома пунктами, а ти, голово колгоспу, щоденно звітуй по всіх тих пунктах!

Навіть до затверджених державою звітних форм окремі працівники статистичного управління, керуючись власним натхненням, понавидумували різних додатків. Ось Бобровицький район, Чернігівської області. Тут районні статистики вимагають повідомити, скільки в колгоспі народилося телят. Все правильно, все законно. А слідом летить нове запитання: скільки корів отелилося? Важливий додаток! Бо може ж бути так, що колгоспні зоотехніки візьмуть та припишуть телят свиноматкам?

Пишуть головам колгоспів, пишуть агрономам, пишуть зоотехнікам. Пишуть і дзвонять по телефону. Але кожен дзвінок — то не просто дзвінок, і вітер його звуку не розвіє. Він обов'язково породить писанину: голови колгоспів, зоотехніки, агрономи мусять на папері відповісти на всі оті телефонні запитання.

Пишуть, запитують, кому тільки заманеться, починаючи від Міністерства сільського господарства і кінчаючи районним комітетом ДТСААФ. Одні наказують, інші вказують, а хто такого права не має, то доводить до відома в такій категоричній формі, що голова колгоспу не знає, кому ж раніше відповідати, від кого папірці раніше читати і що насамперед до уваги брати.

Тут я й задумався: як же його хоч трохи розвантажити працівників сільського господарства? Та не тих, що в штабах сидять, а тих, хто б'ється за високий врожай на самісінькій передовій.

Може, такий папір винайти, щоб він зайвої писанини не витримував, спалахував від сорому за тих, хто його дарма переводить, і тутаки в канцелярії згоряв? В епоху великої хімії і це можливе!

А може, телефони реконструювати так, щоб зайві й непотрібні розмови вони не передавали? В епоху великої фізики і це можливе!

Але поки до цього люди дійдуть, вирішив я скористатися тим винаходом, який вже давно винайдений. Директивою хочу скористатися. І в найкатегоричнішій формі доводжу її до відома всіх, хто жене паперові хмари згори і цим самим породжує паперову заметіль внизу — в колгоспах та радгоспах.

Директива моя коротка і категорична:

«З одержанням цього (номера журналу) пропоную різко скоротити вихід «ісходящих» (щоб зменшити вхід «входящих»), з метою забезпечення справжнього, ділового керівництва сільським господарством».

Голова: ПЕРЕЦЬ.
Секретарі: М. БІЛКУН,
Б. ГРИГОРЧУК.

ДОРОЖІТЬ ЧАСОМ

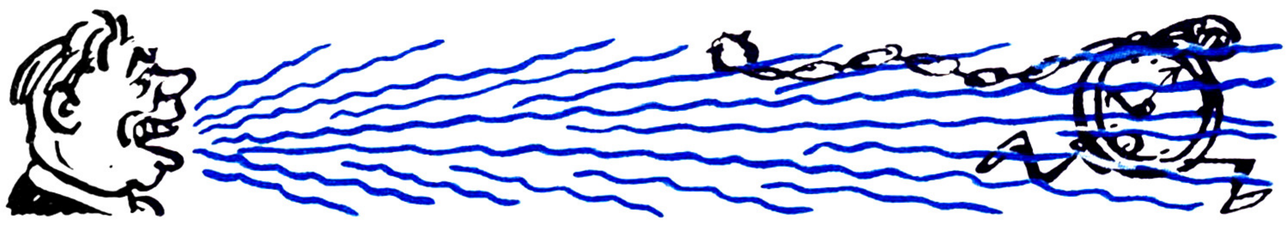

На прийом до одного товариша стояла велика черга. Мені ж треба було дати йому на підпис одну звичайнісіньку довідку. Я дуже поспішав і тому попросив відвідувачів пропустити мене без черги.

— Підписати — це ж одна хвилина, — переконував я.

Дозволили, спасибі їм. Секретарка попередила, щоб я не вдавався там у побічні розмови, і повела очима в бік відвідувачів, мовляв, самі бачите, як багато людей сьогодні.

— Не турбуйтеся, — запевнив її, — я сам через кілька хвилин повинен приймати людей.

Зайшов до кабінету, привітався, подав папірця. Керівник підписав. Ховаю до кишені підписане і думаю: «Все вийшло якнайкраще», потім дякую і хочу йти.

— Це вам треба дякувати, — каже керівник.

— За що? — питаю здивовано.

— Є за що. За цілий день, — відповідає він, — ви перша людина, яка зайшла, зробила своє діло і йде собі. А то ж як буває? Зайде, та як сяде, та як почне, як почне — не переслухаєш. Зупинити — скаже не вихований, попрохати з кабінету — грубіяном назве, просто відвернутись і не слухати — в нечуйні люди або і в бюрократи пошиє. А тепер як? Тільки не догодив комусь, так і пішли строчити скарги у вищі інстанції. А там... Починаються всілякі розслідування, приїжджають різні комісії, викликають людей, тебе самого відривають од роботи. І пішло, і пішло! Уявіть собі, скільки часу пропадає!

Або візьмімо таку проблему, як збори. Ви, наприклад, обіймаєте мою посаду. Ні, спустимося нижче до грішної землі: ви — директор заводу. Які збори у вас проводяться? Комсомольські, профспілкові, збори добровільних товариств, громадських організацій. І так далі, і так далі. Ви повинні бувати майже на всіх зборах. Не підеш на комсомольські — скаржаться: мовляв, директор недооцінює комсомольської роботи, байдужий до виховання молоді. Не підеш на профспілкові — знову нарікання: зневажає профспілки. А збори ж проводяться по всіх цехах, змінах, на дільницях і загальнозаводські, звичайно! Додайте сюди час, який витрачається на оперативки, різні наради, летучки, п'ятихвилинки! Ви не подумайте, що я це все з своєї голови взяв, ні! Якраз учора перший секретар казав нам: перегляньте цю практику, не перетворюйте наші збори і наради на пусту балаканину, дорожіть часом трудящих, хай, каже, вони більше читають, культурно відпочивають, тоді продуктивність праці буде у них вища. А що ви думаєте, це цілком вірно! Наш перший — чоловік з головою!

І як прикро буває, коли ти, образно кажучи, гориш на роботі, а до тебе прийде хто-небудь і як розпустить язика, як розпустить. Пусті балачки — це злочинне обкрадання людей. Ви ніколи не замислювалися над тим, скільки часу витрачається на нікому непотрібну балаканину? Скажу вам одверто — роки! А треба ж мати на увазі, що роки на нашій землі дуже маленькі. Якось я взяв газету, а там стаття одного академіка про проблеми освоєння космосу надрукована. У тій статті чорним по білому написано, що коли в космосі пролітати чотирнадцять років, то на Землі за цей час пройде шість мільйонів років! Уявляєте собі — шість мільйонів! Тож скажіть, хіба можна нам, людям, яким відпущено на життя всього кілька десятків років, бути такими марнотратами дорогого часу?

Він говорив, говорив і говорив.

Я слухав, слухав і слухав.

А що ви зробите? Зупинити — скаже невихований. Сказати: подивіться на себе — ви справжнісінький марнотрат дорогого часу — грубіяном назве. Повернутися й піти — зупинить, поцікавиться, де працюєш, а там, при нагоді, прискіпається до чого-небудь і обов'язково бюрократом виставить. Залишається одно — слухати!

Та я-таки влучив хвилину і, ще раз подякувавши, швидко вийшов з кабінету. Відвідувачі зустріли мене вороже. На кожному обличчі я читав: «Ех, ти, базікало! Казав на хвилину, а пробув цілих сорок п'ять!»

Що ж, я цього заслужив...

Василь КАРАПИШ.

м. Придніпровськ.

ЯК РУДАНСЬКОГО СКОРОТИЛИ ПО ШТАТУ...

Знає весь «Райкудкудак»,
Дуже добре знає:
Їхній зав Панас Мудрак
Випить полюбляє.

Був недавно ювілей
В цім «Райкудкудаці».
Скільки там було людей,
Вславлених у праці!

Пив шампанське весь актив,
Бризки — аж до стелі.
А Мудрак за всіх жлуктив
Пунші та коктейлі.

Доливав до коньяну
І лікери й вина.
— Ти б туди ще дьогтику, —
Морщилась дружина.

— Цить, бо ти, як кулемет,
Так і строчиш всюди,
Мій псуєш авторитет,
А навколо ж люди...

Жінка: — Годі пить... Облиш!
Він їй: — Тихше, Ніна!
І пішло: «Шумел камыш...»,
«Ой, цвела калина»...

Вздрів на другий день Мудрак
«Шарж» у стінгазеті.
І себе відчув він так,
Наче на багнеті.

На малюнку — чоловік
Має вигляд бочки;
В горло йде смоли потік,
А під цим — рядочки:

«Раз на мові ксьондз казав:
«Не впивайтесь, люди!
На тім світі вам смола
Замість вина буде...»

Спив їден смоли: «Гірка!..
А все ж не тужити:
Як втягнеться чоловік,
То й те буде пити!..»

— Що за натяк? — мовив зав, —
Випад хуліганський!
І під віршем прочитав
Підпис — С. Руданський.

Викликa Мудрак Панас
Секретарку Стеху:
— Хто Руданський тут у нас?
Із якого цеху?

Об'явився віршомаз!
К бісовому тату!
Завтра ж вивісьте наказ —
Скоротить по штату!..

Дмитро БІЛОУС.

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА.

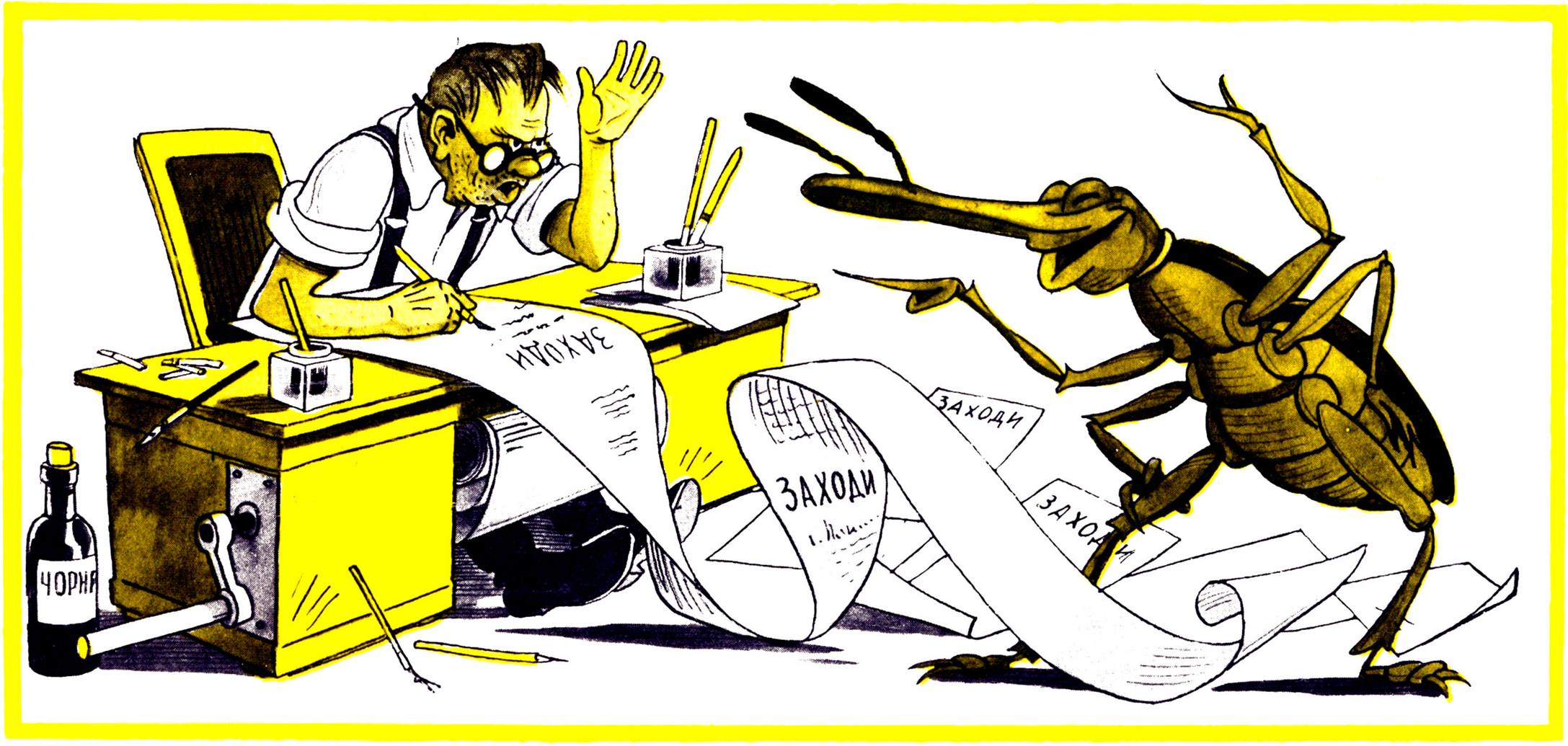

Довгоносик. — Пізно, пізно, товаришу голова!
— А ти не совай свого носа не в своє діло.

Конячий євнух

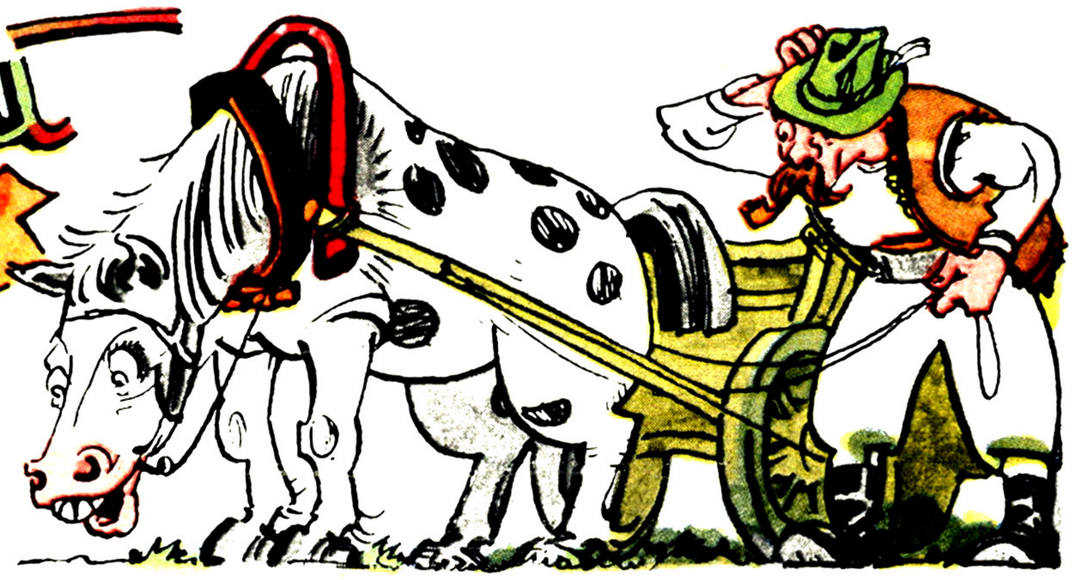

Після лекції в колгоспному клубі про зв'язок школи з життям я їду підводою до міста. Конюх Петрович в лисячім клапані тихенько поцьвохкує батіжком. Їдемо мовчки. Лише полозки поскрипують на снігу. Видно, що колгоспний жеребець Вихор залюбки робить свій «вечірній моціон».

— А скажіть, дорогий товаришу, — раптом повертає до мене голову Петрович, — ви людина вчена, чи не знаєте часом, що воно за звір такий водиться на світі — конячий євнух?

— Конячий євнух? — перепитую. — Щось не чув про такого. Може, ви переплутали, можливо, єнотовидний собака?

— Е-е, чоловіче добрий! Та цих собачих єнотів у нас стільки розвелось тепер, що баби серед білого дня з рогачами ганяються по селу за ними. Паскудний звір, злодюга! Цього я знаю, сам бачив. А от що воно за конячий євнух — то ніхто не знає. Я вже й зоотехніка питав — тільки плечима знизує, нема, каже, такого.

— Ну, а де ж ви, Петровичу, про нього чули?

Петрович стримує Вихора, що занадто розвеселився, відчувши послаблені віжки, і змушує його піти кроком, а сам сідає ближче до мене.

— Та це, чоловіче добрий, ціла історія! Прислали були до нас цього року студентів з університету збирати кукурудзу. Є така школа, правда? Це щось таке, як інститут...

— Є.

— То ж з того університету студентів було влітку в нас чоловік так, аби не збрехати, десятків п'ять. Зібрав голова наш людей до контори, в кого більша хата, і каже:

— Беріть на квартиру. Товариші приїхали до нас працювати, допомогти нам, то дивіться, аби всіх їх добре влаштували.

Призначили і мені трьох дівчат. А що? Хату маю велику — три кімнати, сім'я ж у мене — я та стара моя, ну, і дочка з зятем. Хай живуть собі на здоров'я, думаю.

Звали двох дівчат по-людськи — одну Галиною, другу Іванною. А третя таке якесь дивне ім'я мала — Новела. Не чув такого зроду. Руки тоненькі, як билини, а нігті довгі-довгі та червоні. Фарбовані. І в штанях дудочкою. А на голові ріденьке волосся, зав'язане в пучок. Ніби поганенька щіточка до голення. Сумочка й гітара в руках.

— Ходімо, — кажу, — дівчата, додому. Відпочинете з дороги.

Підійшли до хати, заходимо на подвір'я. Коли це, де не візьмись, Жучок і шасть до ніг Новели. Дівчина аж зверескнула. Я й сам розгубився. Бо треба знати, чоловіче добрий, що мій писько такий ледачий, що ніхто зроду не чув, як він гавкає. А тут аж захлинається та все скаче, все шкірить зуби. Відіпхнув я його ногою, провів дівчат до хати. Пес же як сказився. Став проти вікна і бреше. Аж незручно мені стало. Мусив прив'язати біля буди на цеп. І вночі виходив з хати кілька разів утихомирювати. Спить у буді, спить, потім схопиться і прямо у вікно починає гавкати. Ніби дух якийсь чує.

Вранці поснідали всі і до праці. Я на конюшню, зять з дочкою в поле, дівчата також.

Справляюсь я по господарству — за мною ж два племінні жеребці закріплені. Знаєте, за ними доглядати — то не жарт. Один раціон чого вартий! Тут і морква, і пшоно, і сирі яйця! Колись піп того всього не їв, що тепер жеребець! Ая! Наука доказує, як треба ходити коло нього, щоб був якийсь гаразд. Або знов же моціон. Поки одного виведеш на шпацір, поки другого — вже й час обідати.

Тільки пообідав я, прийшов на конюшню, коли це, дивлюсь, поспішає до мене голова колгоспу. Схвильований такий.

— Петровичу, — каже мені, — там у полі нещастя трапилося. Негайно запряжіть Вихора в візок і їдьте на поле третьої бригади. Одна студентка захворіла. І, як на лихо, фельдшера викликали в район на триденний семінар. Відвезіть її якомога швидше до лікарні. Бо, здається, щось дуже серйозне з нею.

Мені аж усередині похололо, — ану ж котрась з моїх дівчат!

Ну, не треба вам, чоловіче добрий, казати, що я за один мент був уже в таборі; на полі третьої бригади. Людина ж може загинути

Приїхав, дивлюсь — уже всі люди розійшлися на лан, біля табора тільки куховарка Марія Федоришина казан миє та дід Ілько дрова рубає.

— А де ж хвора? — питаю.

— Та лежить он там на соломі в холодку, — киває Марія на повітку. — Щось притихла, може, вже одужала.

— А що з нею?

— Та живіт розболівся, чи що. Кричала тут, ніби її різали.

— То, може, ти погодувала її чимсь таким? Гляди, а то ще відповідатимеш.

— Я відповідатиму? А то за що? За те, що я так старалася? М'ясо свіже — вчора ж тільки ялівку зарізали, сам голова наказував мені, аби добре студентів годувала. Сімдесят чоловік нагодувала і нічого нікому, всі дякували. А дівчаткам приготувала що було найсмачнішого. І серце, й нирки, і вим'я... Просто воно якесь нездале... А я відповідай.

Бачу, що з Марією нічого не виясниш. Розтривожив я її чи що, бо так і блиска очима. А кобіта вона така, що може й ополоником потягти по ребрах.

Іду до повітки. Прислухаюсь — стогне. Зирк! — так і є, ця сама Новела. Лежить на соломі. Витягнула ноги, як дві дудочки, а на ногах туфельки такі малесенькі, як варенички. Гострі каблучки стирчать, як цвяхи. Поволохатіло, бідне, змізерніло. Жаль мене ймив.

— Що тобі таке, дитино? — питаю.

Мовчить. Навіть не гляне на мене. Все стогне, кривиться.

— Так і так, — кажу, — голова наказав відвезти вас до лікарні. Нашого фельдшера нема, то повезу до міста.

Стихла вона, зиркнула на мене, ніби проясніла. А потім знову як заянчить!

Що тут діяти? Схиляюсь, беру її на руки. А то, чоловіче, таке легеньке, як пірце! Бо ж нема ні живота, ні... нічого нема, один воздух. Несу поперед себе, боюсь оступитися. А позаду Марія сичить:

— Добре тримай, Карпе, не впусти! Свою, як був парубком, то так не носив...

І що ви скажете капосній молодиці? Тут людина помира, а їй в голові чортики!

Поклав обережно хвору на візок і рушив. Дорогою й питаю:

— Де ж воно вас болить? Живіт? Може, щось погане з'їли?

— Так, так, — киває головою, — оце... як його... волове вим'я! Я його й дома як поїм, то живіт починає боліти.

— Та воно так, — кажу, — від волового вимені певно що болітиме. І часто ж ви його їсте?

— Та ні, я його терпіти не можу! І мама також. А папа любить дуже. Як мама довго не купує, то він сам заходить у магазин і бере, скільки треба.

— І що, — кажу, — хіба в магазині буває оце саме волове вим'я?

— Аякже, буває! Щодня свіже, прямо з м'ясокомбінату.

Мало-помалу розщебеталась вона, розповіла, що її батько — якийсь відомий професор, в інституті навчає ветеринарів. А вона вчиться в університеті, жаби ріже, мишей, мікроби якісь вивчає. А в колгосп приїхала оце вперше.

Біля школи я повернув прямо до міста.

— А чому додому не заїжджаєте? Заїдьте, я заберу свої речі.

— Хіба ви не повернетесь назад? Ви ж на два місяці приїхали? — питаю.

— Ні, — каже, — з мене досить. Візьму довідку від лікаря і здам деканові.

Забрала вона свої речі — сумочку й гітару. Їдемо до міста. Новела, бачу, зовсім повеселішала, вже й не стогне.

— Легше? — питаю.

— Ой, де там! Так ріже, так ріже...

Я співчуваю їй, бо ж то там кишки ті, як папірець, думаю, де вони годяться до наших харчів... А як гляну на неї, то сумнів бере, чи була не... бреше часом? А я ще й відвожу її, старий дурень!

Отак собі думаю, коли це вже майже біля міста Вихор як не скочить убік! Калюжа була серед дороги, от він і скрутив. Поки я його стримав, оглянувся, а мою студентку як вітром здуло з візка. Бо то ж таке легеньке, як пірце!

Дивлюсь, аж щось больбається в калюжі. І гітара плаває. Побіг би я допомогти — боюсь віжки випустити з рук. Жеребець же! Відпустиш, а тоді лови вітра в полі! Сам покалічиться і людей поб'є.

Підвелась вона — ні обличчя не видно, ні одягу — все в болоті. Очі злі, і зуби ошкірила.

— Це ти, старий шкарбун, винен! Сьогодні ж папа в суд подасть на тебе!

Хоч вона мене й образила, але якось ніяково, я їй пояснюю:

— Не винен я... Ви ж бачите, що це за кінь. Норовистий дуже, яйця ж сирі п'є, от і грає в нього кров... Хто знав, що таке станеться?..

— Хто знав! — перекривляє вона мене. — Ти мусив знати! Треба було запрягти цього... конячого євнуха. Тоді б нічого й не трапилось. Чого витріщився на мене? І розкрив...

Тут вона сказала таке слово, що я аж закашлявся, а потім не стримався:

— Ах ти ж, гнидо погана! — кажу. — І як тільки тебе земля носить, таку погань!

Плюнув, повернув візок і додому. Мчу, аж колеса до землі не доторкаються. Сердитий такий був. Потім схаменувся. Так можна й Вихора підпалити. Їду повільно, а сам думаю: і що воно за звір такий — конячий євнух? Потім багатьох перепитав — ніхто не знає. Ото я й думав: може, ви скажете...

Павло НЕМИРИЧ.

Ілюстрації К. ЗАРУБИ

САТИРИЧНІ МІНІАТЮРИ

ДЕЯКИМ ВУСАТИМ ПОЕТАМ

Бути схожим на Тараса —
Це ж яка спокуса!
Тільки ж тут талант потрібен,
А не тільки вуса.

В. В'ЯЛИЙ.

Запоріжжя.

ВОВЧЕ ТЕРПІННЯ

— І скільки, Вовче, милять вас
за капосного Лиса!
Та проженіть злодюгу ви
з пташарні геть до біса!
— Ех, мій Ведмедику, біда
мені на білім світі:
я, дурень, з Лисом кури їв,
тож мушу все терпіти.

Михайло КРИЛАТИЙ.

с. Кормань,
Сокирянського району,
Чернівецької обл.

БАТЬКО Й СИН

Як навчальний рік кінчи́вся,
Мовив батько сину:
— Рік з тобою повозився,
Хоч тепер спочину.

Син йому відповідає:
— Ой не вийде, тату, —
Два екзамени я маю
Восени складати.

М. ВОВК.

Закарпатська область,
Санаторій «Карпати».

ПОЕТОВА НЕВДАЧА

Написав поет хвалько
Вірш про свіже молоко.
І писав неначе стисло,
А воно взяло та й скисло.

К. ДЯЧЕНКО.

Ст. Цвіткове,
Черкаської обл.

Мал. К. ЗАРУБИ

ПОРТРЕТ ХАБАРНИКА.

Народні усмішки

КОЗА-МАНДРІВНИЦЯ

Це було у нашому селі. Один чоловік позичив у сусіда грошей. Через деякий час сусід попросив повернути борг, але в дядька не було грошей, і він вирішив продати козу. Повів її на базар, що біля станції, та й продав. А потім зустрів там кума, пропив усю виручку, та й повернувся ні з чим додому. Жінка й питає:

— Ну, що, продав козу?

А чоловік каже:

— Привіз я козу на станцію, та так стомився, що вирішив відпочити. Сів біля дерева, недалеко від колії, а козу прив'язав до гілляки. А в той час проходив поїзд з платформами, так наша коза відірвалась від гілляки та стриб, клята, на платформу. Тільки я її й бачив!..

— Куди ж вона поїхала? — злякано запитала жінка.

— Та я ходив до начальника, допитувався, так він каже, ніби той поїзд на Одесу пішов...

ГРУПА ЧИТАЧІВ
з с. Володимирівки, Н.-Миргородського району, Кіровоградської області.

РОЗГНІВАВСЯ

— Куме Андрію, куди це ви поспішаєте?

— Піду болото запалю!

— Та що ви, куме? Не буде горіти.

— Біс з ним, хоч злість зжену!?

ДОВЧИВСЯ

Петро закінчив 10 класів, але байдикує, працювати в колгоспі не хоче. Зустрів його якось голова колгоспу та й каже:

— Що ж це ти, Петре, такий здоровий, а горобцям дулі даєш?

— От ви і не вгадали, Іване Васильовичу, — озвався Петро, — і не горобцям, а собаці, щоб зліший був.

Повідомив О. АНДРІЄВСЬКИЙ, прохідник шахти № 8 «Комсомольська» з с. Соснівки, Забузького району, Львівської області.

ЧИЙ ГОЛОВА КОЛГОСПУ КРАЩИЙ!

На районній нараді ланкових голова райвиконкому розпитує в учасників наради про голів їхніх колгоспів.

— Як ваш голова колгоспу?

— Нічого собі, — відповіла ланкова.

— А ваш? — звернувся він до другої ланкової.

— Так собі...

— А ваш? — питає в третьої.

— Усе собі...

Повідомив О. ДОВГОПОЛИЙ.

Селище В. Хортиця,
Запорізької області.

ДЕ Ж ГРОШІ?

Ідуть чоловік та жінка з ярмарку. Раптом — тпру! Кінь став, а чоловік і питає:

— Жінко, а ти яйця продала?

— Продала.

— А за скільки?

— За копу.

— А коноплі?

— За дві копи.

— А де ж гроші? — питає чоловік.

— Як де? — відповідає жінка.— Віддала копу за сіль, копу на сіль, а за копу солі купила.

— А-а-а, як так, то добре, — сказав чоловік і поїхали собі далі додому.

В КОГО ЯКИЙ ТАТО

Розмовляють двоє дітей.

ПЕРШИЙ. — А наші тато багаті.

ДРУГИЙ. — А наші тато розумні.

ПЕРШИЙ. — А наші тато позичили вашим гроші.

ДРУГИЙ. — А наші вашим не віддадуть.

Повідомив С. КУЛИК
з м. Реско, Лобезького повіту, Щецінського воєводства. (Польща).

З хвостами

Мал. БЕ-ША

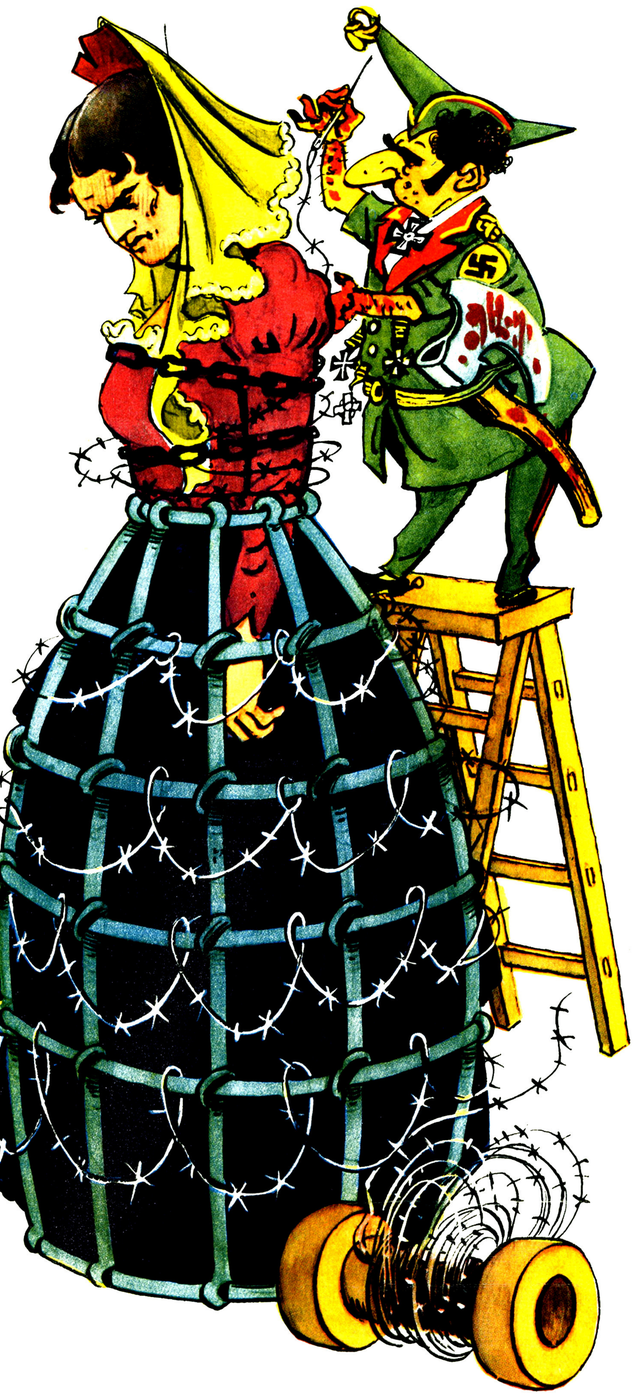

ІСПАНСЬКИЙ КРАВЕЦЬ.

perec·ua.

У селі, у яке ми ввійшли, мене вразила одна обставина — майже в кожному дворі гарчали величезні собаки. І всі вони були без хвостів. Я спитав у літнього селянина, що йшов вулицею:

— Чому це у ваших собак немає хвостів? Порода така?

Старий посміхнувся.

— Довго розповідати..., але, якщо хочете, послухайте.

Він підкрутив сиві вуса і почав:

— Бей округи видав наказа: цього року наше село мусить винищити тридцять вепрів — диких кабанів тобто. Коли ця звістка дійшла до нас, ми всі вкрай здивувалися. До мене, як до старости, звернулися селяни:

— Ти, — кажуть, — людина розумна, йди до бея і з'ясуй, в чім річ.

Я пішов.

— Бею, — кажу, — чотирнадцять років я служив у армії. Бував у Іємені, Тріполі, Чанаккале, на Кавказі.

— Коротше! — перебив він мене. — Якщо служив, значить, виконував свій священний обов'язок. Може, хочеш нагороди за це?

— Пробачте, — кажу, — бею, я не про те. Коли почалася визвольна війна, я добровільно пішов...

— Не заважай мені працювати!— знову перебив мене бей.

Але я вів своє:

— Хвала аллахові, він дарував нам перемогу. Я повернувся на село весь посічений шаблями, продірявлений кулями.

— Ти хочеш вициганити пенсію? — знову перебив він. — Невже ти не бачиш, які труднощі переживає народ?! Як тобі не соромно!

— Як же я можу не бачити, бею! Все бачу. Наприклад, на тім тижні збирач податків силоміць одняв у мене племінного бугая. Та, хвала аллахові, держава заплатила мені за нього. І медаль у мене є, і грамота з печатками — за заслуги перед батьківщиною. Одного разу навіть приїздив до мене з міста якийсь писака, все розпитував про моє життя і записував щось до зошита. А потім сусід приносить мені газету: — «Гляньте, — каже, — Чауш-ага, про вас у газеті надруковано». Виявляється, той писака це життя у газету продав. За весь час це був єдиний випадок, коли згадали про мене. Хоч і тут гроші одержав не я. Але я ж нікого ні про що не прошу. Держава дала мені звання старшого лейтенанта. Іноді мене навіть запрошували до міста для участі в параді. Але тепер я вже постарів, не можу навіть у строю ходити. Та й не личить старому гарний офіцерський мундир... Тепер, пробачте, навіть штанів не можна купити, звідки ж узяти гроші на мундир! Держава мене цінувала, поважала. Дякую і за це!

— Добре, але чого тобі від мене треба?

— Селяни послали. Ви наказали, щоб наше село здало державі тридцять вепрів — диких кабанів. Але в нашому селі ще ніхто ніколи не бачив свині. Одного разу мені довелося побачити, та й то це було далеко, на фронті...

Бей як скипить:

— Я вам покажу, — кричить. — Не хочу слухати ніяких доказів! Я наказав, значить, ваше село мусить убити тридцять диких свиней і все! От тоді ви всі й побачите, які вони є!

— Бею, але в нашій місцевості свині не водяться. Їх немає і в сусідніх селах! У нас тільки, коли посваряться, то один одного «свинею» обзивають.

— Безголові! — Бей витяг з шухляди грубу папку з папірцями. — Ось як про вас держава піклується! Тут усе написано. Читати вмієш?

— Ні.

— Теж мені офіцер!

— Бею, — кажу я, — від цього державі збитків немає.

— Слухай! — кричить бей. — Бачиш, що написано в документі? Для того, щоб селяни могли збирати високі врожаї кукурудзи, вони мусять винищувати диких свиней, які є найстрашнішими ворогами посівів. Ясно? Чи ти турецької мови не розумієш? Треба винищувати свиней!

— Це не важко зрозуміти, бею, — відповідаю я. — Безумовно, їх треба винищувати, але ви спочатку покажіть нам тих вепрів. Щождо кукурудзи, то ми її не сіємо, і діди наші, і прадіди її не сіяли.

— Ледарі! Треба сіяти, тоді й у вашій місцевості відразу ж заведуться дикі свині, бо вони дуже люблять кукурудзу. Тоді у вас з'явиться можливість вбити їх, здати державі, і державний наказ буде виконано.

— Зрозуміло, бею. Кукурудзу ми посіємо, але...

— Ви на все знайдете причину! Американці он навіть на кризі, на Північному полюсі гвоздики вирощують. А ви нічого знати не хочете!

Тут я не витримав:

— Передайте тому, хто складав цього наказа, нехай зробить так, щоб цього року у нас не випадав сніг. Тоді ми посіємо кукурудзу, і в ній, можливо, заведуться свині, а ми їх переб'ємо.

Бей аж синів од люті:

— Ти що, непучеш з офіціальної особи при виконанні нею службових обов'язків! Та за це в тюрму запоторюють!

— Пробачте, бею! Невже я посмів би! Але ж...

— Він знову своєї! Скажи, заради аллаха, кому краще відомо, є чи нема у вас диких свиней, — вам, темним селюкам, чи тим, хто складав цього наказа? Ну! Відповідай!

— Ми, звичайно, люди темні, нічого не розуміємо, але у нашій місцевості свиней нема.

— А він своєї! Автори наказу ретельно вивчили вашу місцевість по картах, по книгах і з'ясували, що у вашому районі є дикі свині. Але ви, мужики, нічого не знаєте, нічого не бачите навколо. Якщо вам кажуть є, значить, є. Розплющіть ширше очі — і побачите.

— Очі розплющені добре, бею, але...

— Нерозумні, невдячні! Ми все робимо для вашої користі. Хочемо з вас людей зробити, а ви навіть цього зрозуміти не можете. Наказ видано самим міністром землеробства і розіслано у всі кінці губернії. На кожну губернію припадає стільки-то диких свиней. Але ж самі губернатори не будуть полювати на них! Кількість свиней я поділив на кількість сіл, і ось вам припало тридцять свиней.

— Ми люди відсталі... але свиней у нас все ж таки немає.

Бей почервонів, як рак, і гупнув кулаком по столу.

— Виходить, міністр землеробства не знає, чи є свині у вашому селі, чи нема! Фахівці, що роками вчилися у кращих сільськогосподарських інститутах, по-вашому, теж дурні! А я круглий ідіот!

— Пробачте, бею...

— Ніякого пробачення, — скопився він і знову сів у крісло. — Держава не вимагає, щоб ви дурно винищували свиней. Ви повинні приносити мені хвости забитих свиней. А я видам вам довідки. Ви передасте їх управлінню землеробства. Після цього банк виплатить вам по 12 курушів за кожен хвіст. Чого вам ще треба! Не розумієте, що це вам на користь! Чи відомо вам, що по всій державі оголошено похід на диких свиней! До речі, за скільки курушів продаєте ви кілограм пшениці?

— Держава бере за вісім.

— Ось бачите! Кожен хвіст вартий півтора кілограма пшениці. Я б на вашому місці тільки те й робив, що продавав би державі хвости і не гаяв часу на польові роботи. А тепер іди геть! Досить базікати! Наказ є наказ. Не будете здавати хвостів, — надішлю до вашого села жандарма. Він вас доведе до розуму.

— Дай вам аллах здоров'я, — начальнику, — сказав я і вийшов.

Повернувшись у село, я докладно розповів селянам про мою розмову з беєм. Один з селян згадав, що колись у сусідньому місті він бачив живу свиню. Тоді до мене звернулися всі:

— Чауш-ага, зроби добре діло, поїдь у те місто й привези тридцять хвостів.

— До того міста треба два дні їхати, — кажу я. — Значить, треба так розрахувати, щоб виручити видатки на дорогу. Держава буде сплачувати по 12 курушів за хвоста. Я куплю там багато дешевих хвостів, тридцять здамо беєві, а решту продамо сусіднім селам трохи дорожче. Ще й заробимо на цьому.

Так і вирішили.

Взяли у банку позику, я — два мішки та й поїхав шукати хвости. Через два дні я вже був у тому місті. На базарі було повно свинячих хвостів. Народу було теж не менше, ніж хвостів. Походив я по базару, поторгувався й купив два мішки свинячих хвостів.

— Що це ви везете, — спитали мене пасажири на вокзалі.

— Свинячі хвости, — кажу й показую, що в мішках.

— От дурень! — зареготали вони. — Невже ти ніколи не бачив собачого хвоста!

— Що таке? — здивовано питаю я.

— А те, — відповідають вони, що це хвости собачі.

Виявилося, що деякі люди, розумніші за нас, повідрубували хвости в собак, помастили їх олією й продавали за свинячі.

Я їхав поїздом. Літо, спека. Собачі хвости зіпсувалися й смерділи на весь вагон. Пасажири крутили носами. Довелося хвости викинути.

Вдома мене зустріли новиною: «Чауш-ага, зараз у нашій окрузі оголошено війну проти ворон. Бей вимагає від нашого села двісті воронячих голів. «Вороні, відповідаю я, це діло не важке. Тільки встигай бити й возити. Але боюсь, як би за місяць не оголосили війну проти сарани і не замадали її хвостів».

Тимчасом у сусідньому селі пройшла чутка, ніби у нас багато свиней, і люди почали їздити до нас по хвости. Ми, не довго думаючи, повідрубували хвости нашим собакам і почали продавати їх як свинячі по півліри. Беєві ми теж однесли тридцять штук.

— Ось, бачите... А ти запевняв мене, що у вашому селі нема диких свиней! — вигукнув бей. — Ти тільки глянь, які величезні хвости! Уявляю, які то самі свині!

Усі наші селяни повідрубували хвости собакам. Кінець кінцем у нашому селі не залишилося жодного собаки з хвостом. Часто навіть на міському базарі можна було зустріти наших селян, що торгували собачими хвостами. І в кого б не питали, як їм живеться, всі одностайно відповідали: «Хвала аллахові! Живемо, спасибі хвостам!»

Азіз НЕСІН

Переклад Реваза КАЗАЗІШВІЛІ.

Кісі знаходить нового друга

У лютому 1957 року, коли Нобусуке Кісі став прем'єр-міністром Японії, він виголосив у парламенті довжелезну промову. Важко сказати, чого в ній було більше — патетики чи брехні. Звівши очі до неба, Кісі запевняв депутатів, що він тепер до глибини душі усвідомив свою провину за розв'язання війни, божився з парламентської трибуни, що віддасть усі свої сили демократії.

Було чого панові прем'єрові і клястися і божитися. Якби його воля, він, напевно, наказав би назавжди викреслити з історії деякі, дуже неприємні для нього дати, скажімо, 8 грудня 1941 року, коли Японія оголосила війну Англії та Сполученим Штатам, або деякі інші дати, пов'язані з сумною історією колишньої «осі Берлін—Рим—Токіо», і з його активною участю у цій «осі».

Нарешті прийшов час розплати. Кісі занесено до списків головних військових злочинців. Ось його, разом з іншими обер-самураями, в американській вантажній машині везуть до тюрми Сугамо.

Та Нобусуке Кісі вислизнув тоді з зашморгу. Не тому, звичайно, що не було доведено його провини, його злочинів. Просто, знайшлися у нього високі покровителі. Через три роки, навіть без суду, наплювавши на справедливість і вимоги народів, американський головнокоман-

дувач у Японії генерал Макартур випустив Кісі на всі чотири вітри.

Такий шлях пройшов Нобусуке Кісі перед тим, як стати у наші дні японським прем'єром!

Останнім часом Кісі знову потягло на оту стару «вісь». Почав він перегукуватися з своїми старими партнерами в Європі. Адже й у них знайшлися покровителі, що врятували деяких з них од шибениць.

А недавно Кісі виступив з промовою про «спільність долі» Японії та Західної Німеччини. Почули пана прем'єра в Бонні і радісно відписали, що цю «спільність долі» треба неодмінно зміцнювати. А тут і сам канцлер Аденауер відгукнувся.

Боннський канцлер особисто завітав у Токіо. Самурайські недобитки зустрічали його, як старого спільника, за відомим правилом: «свій свояка бачить здалека». Вони прийшли в аеропорт з фашистськими прапорами, прикрашеними павучою свастикою, а коли високий гість вийшов з літака, вітали його гучними «банзай!» і «хайль!», нагадуючи про добрі старі часи, коли починалася «спільна доля». Японські фашистські верховоди надрукували на честь боннського канцлера листівки, в яких Аденауер гучно іменується «великим борцем світового антикомуністичного фронту».

Кісі супроводжував свого нового друга на аудієнцію до імператора Хірохіто і мало не заплакав з радощів, коли імператор чіпляв до канцлерового фрака вищий японський орден «Сходячого сонця».

Потім Кісі довго радився з Аденауером, як перешкодити наступній нараді на вищому рівні, дальшому потеплінню у міжнародних відносинах, прагненню народів до миру і співробітництва.

Кісі з Аденауером витягли з старого мотлоху і платформу, до якої можна приладнати їхню «вісь». Платформа ця — «боротьба проти світового комунізму» — така ж стара, обшарпана і підлатана, як і сама «вісь».

Ця платформа раз уже привела партнерів по «осі» до «спільної долі». Привела, але, як видно, нічому не навчила.

Я. ВАЛАХ.

Мал. Л. КАПЛАНА

Уряд Південно-Африканського Союзу заявив, що криваві репресії проти негрів провадяться на законній підставі.

«ЗАКОННА ПІДСТАВА».

Будь ласка!

Проблема ця, скажемо прямо, стара, як наша земля. Вона, якщо вірити старовинним книгам, бере свій початок ще від біблійного Ноя.

Пригадуєте: були в старого Ноя три сини. Двоє з них — хлопці як хлопці. А третій, пробачте, — Хам...

За всіма ознаками, саме він тепер керує ковчегом, чи то пак, готелем «Театральний» у м. Запоріжжі.

— Місця є? — питаємо в адміністратора готелю.

— Є.

— Так що можна у вас зупинитися?

— Можна. От тільки прочитайте оце і підпишіть.

Читаємо: «За першою вимогою адміністрації зобов'язуюсь звільнити готель».

— Це що ж: прийду в номер, ляжу в постіль, а ви мені й заснути не дасте. Забирайтеся геть, скажете.

— І таке може статися.

— Слухайте, а дома, коли до вас приїздять гості, ви й від них вимагаєте такої підписки?

Отут саме і виявилося, що ми маємо діло не з міфічною біблійною особою, а з реальною живою людиною.

— Що ви! — здивовано звів брови Семен Тарасович Бєлкін. За кого ви мене вважаєте?!

Ми вважали Семена Тарасовича саме за того, ким він є директором готелю. Але мусимо признатися, не дуже нам спокійно спалося в тому готелі, яким він завідує. Цілу ніч з острахом прислухалися, чи не йдуть викидати нас на вулицю...

Розуміється, підписка при в'їзді в готель — це тільки деталь. Але деталь досить характерна для поведінки людей, які, сказали б ми, живуть якимсь роздвоєним життям удома — одним, а на роботі — зовсім іншим.

Кому доводилося бачити Ларису Асланову в домашніх умовах, той нахвалитися нею не може. І справді: привітна, чемна дівчина. Завжди весела, життєрадісна. Де вона — там дзвінкий сміх і пісня...

Словом, не дівчина, а ясне травневе сонечко.

Та ось ясне сонце закотилося. Чорною хмарою його затягло.

Це значить, що Лариса Асланова вже на роботі, за прилавком філіалу № 3 Запорізького універмагу. Вона торгує грамофонними пластинками.

До прилавка підходить покупець. Асланова нехотя зводить на нього очі, але ж — слово честі! — покупця не бачить. Вона дивиться не на нього, а крізь нього, кудись у невідому далечінь...

— Мені — оцю пластинку, — просить покупець.

— Платіть у касу, — цідить крізь зуби Асланова.

— Я б хотів прослухати...

— Дома наслухаєтесь!

— Даруйте, але ж це ваш обов'я...

— Не морочте голови! — відрубує продавщиця.

І — все. І — нема вже покупця. Пішов, не купивши того, за чим спеціально сюди приходив. А могло ж статися, що не одну пластинку купив би, а кілька... Напевне, купив би, якби...

Якби — не такий продавець. І не той його погляд, від якого, запевняють, за одну мить скисає молоко.

Може, Лариса Асланова — молода продавщиця і ще не знає, як себе поводити за прилавком?

Щось не віриться. Принаймні, з «Правилами поведінки продавця», випущеними Міністерством торгівлі УРСР, вона мусить бути обізнана. А в тих «Правилах» недвозначно сказано: «Зустрічайте кожного покупця привітно... Чемно і уважно вислухайте покупця».

Людина, яка любить свою роботу, знаходить у ній насолоду для себе. В Асланової щось цього не помітно. Більш імовірно, що робота продавця для неї обтяжлива, нецікава. Що ж, буває... У таких випадках людині треба допомогти «знайти себе» і вибрати професію за власним уподобанням, де б вона могла трудитися з більшим ентузіазмом.

У всякому разі, служити людям і обслуговувати людей повинні щирі, сердечні, ввічливі люди, що вміють по-людському говорити з людиною.

Серед тисяч і тисяч слів, які є в людській мові, тільки такі, як «будь ласка», удостоїлися звання «чародійних». Прищеплюючи своїм дітям любов до цих слів, ми тим самим з перших же кроків свідомого життя привчаємо їх до ввічливості, до чемності, до гостинності.

Та недаремно кажуть, що бочку меду можна зіпсувати й однією ложкою дьогтю.

Люди старшого покоління ще, мабуть, пам'ятають ті часи, коли в буфетах та їдальнях на ложках, виделках і навіть на тарілках красувався напис: «Вкрадено в їдальні №...»

Ясно, чия це була робота: отого грубого нащадка прадавнього Ноя.

Тепер, розуміється, такого ніде вже не побачиш. І подібних буфетів та їдалень — теж. Зате можна побачити інше. Ну, хоч би таке. Сталося це в дієтичній їдальні того ж таки міста Запоріжжя.

Зайшли ми в зал, а там за столами сиділи і ждали офіціанток чоловік з п'ятнадцять. Сидимо й ми — теж ждемо. Десять хвилин ждемо. Двадцять. Півгодини... А їсти аж пече...

А поряд молотять ложками і виделками дівчата. Їдять, п'ють. Але це не просто дівчата, а дівчата у білих фартушках і наколках. Одним словом — офіціантки. Їм ніколи возитися з тими відвідувачами. Їм самим снідати хочеться.

— А до того, як їдальню відкрили, ви цього зробити не могли?

— Нам за надурочні не платять... — мило огризаються дівчатка.

Серед голодних відвідувачів шум, гам. Давай сюди директора їдальні.

Кіра Григорівна Аношкіна — директор з досвідом. Їй доводилося гасити й не такі пожежі.

— Товариші, — каже вона клієнтам, — перейдіть до другого залу і вас негайно обслужать.

— Але ми тут з півгодини вже сидимо! Багато хто на роботу поспішає.

Кінчається тим, що хтось просить книгу скарг.

— О, будь ласка, — чемно відповідає директор їдальні. Зразу відчувається, що батьки недаремно трудилися, прищеплюючи їй любов до цих «чародійних» слів. — Будь ласка, — повторила вона, усміхнувшись, — поїжте, а тоді пишіть, що хочете.

Кіра Григорівна Аношкіна своє діло знає. Вона — непоганий психолог.

Попоївши, людина заспокоїться, «відійде» і махне рукою на «книгу скарг».

Така вже вдача у людини, у тієї, кого в їдальнях, магазинах, готелях та інших подібних місцях називають клієнтом.

Надмірної уваги до себе клієнт не вимагає. Але на звичайну людську ввічливість він, безперечно, має право.

Тож не відмовляйте йому в цьому законному праві, дорогі товариші!

Будь ласка!

Г. БЕЗБОРОДЬКО,
спец. кор. Перця.

м. Запоріжжя.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Мамо, не грюкайте дверима, коли йдете на роботу, бо я після того ніяк заснути не можу.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Перець одержав листа про те, що керівники Київського зоопарку порушують фінансову та господарську дисципліну.

Начальник Київського міського управління культури т. В. Білоус повідомив редакцію, що наведені в листі факти ствердились.

Наказом по міському управлінню культури знято з роботи: директора зоопарку Снітка П. М., помічника директора по господарчій частині Рудича В. В., головного бухгалтера Петренка Я. І., зав. господарчою частиною Федоркова Д. І., зав. складом Краковського М. О., зав. відділом птахів Перехреста Я. Г., зав. кормокухнею Сердюк Н. Г. та ветлікаря Камінського.

★ У листі до редакції повідомлялося, що колишній садовод колгоспу ім. Леніна Петрик Л. Д. (Тернопільська область) привласнює гроші, вторговані за колгоспні яблука. Факти, наведені в листі, повністю ствердились.

За привласнення 15.951 крб. колгоспних грошей народний суд Копичинського району засудив Петрика на 5 років позбавлення волі зі стягненням з нього збитків, завданих колгоспові.

★ До редакції надійшов лист про те, що старший інспектор по кадрах Укрдержрибводу Лисак І. А. не відповідає своєму призначенню.

Секретар Печерського райкому КП України м. Києва т. В. Романов повідомив, що після перевірки листа Лисака з посади старшого інспектора знято.

★ В одному з листів до Перця повідомлялося про те, що керівники Базарського сирзаводу зловживають своїм службовим становищем.

Як повідомив завідуючий промислово-транспортним відділом Житомирського обкому КП України т. М. Лебедев, згадані факти дійсно мали місце. За нестачу товаро-матеріальних цінностей, списування понаднормативних втрат жиру у відвійках, запущеність обліку, безгосподарність директора заводу Курченка з роботи знято. На головного інженера Шуневича П. І. та старшого бухгалтера Іваненка І. М. накладено суворі партійні стягнення.

★ До Перця написали, що в Миргородському міськкомунгоспі порушується фінансова та господарська дисципліна

Секретар Полтавського обкому КП України т. Андрейко повідомив редакцію, що бюро Миргородського райкому партії засудило непартійні вчинки колишніх завідуючого міськкомунгоспом Білого та інженера Федоряка і наклало на них суворі партійні стягнення. Партійне стягнення накладено також на голову Миргородської міськради т. Опацького.

★ Голова радгоспробкоопу Першотравневого цукрозаводу Дупель (Сумська обл.) розбазарив 600 аркушів шиферу, запустив роботу робкоопу. Про це написали до редакції робітники цукрозаводу.

Прокурор Буринського району т. Третяк повідомив, що після перевірки листа Дупеля з роботи знято.

Милий Перче!

Чи не пізнаєш ти мене? Я ж твій старий знайомий. Це мою фотографію було вміщено на твоїх сторінках у № 20 за минулий рік разом з листом оглядача вагонів ст. Білгород-Дністровський т. Денисенка. Пам'ятаєш, у листі йшлося про те, що лежу я, бідолаха, біля станції Білгород-Дністровський, а мої хазяї з Білгород-Дністровської картонної фабрики уже четвертий рік ніяк не доберуться до мене.

Щоправда, після вміщеної тобою прес-конференції хазяї мої самі заворушилися і мене старого з місця зрушили. І я, знав би ти, як я зрадів! Думав, нарешті, і я даватиму продукцію. Та недовго радів. Повезли мене до фабрики, та до фабрики не довезли. Кинули край дороги біля стін старовинної фортеці за 150—200 метрів од фабричного двору. Відтоді вже знову чотири місяці минуло. Тобі, мабуть, відписали: мовляв, критика допомогла, заходів вжито... А заходи, виявляється, лише про людське око.

Благаю тебе, Перче, врятуй мене від безгосподарності моїх поганих хазяїв, а то білгород-дністровські піонери розсердяться і розберуть мене на брухт.

Скаргу преса записав **В. ЛЯСКОВСЬКИЙ.**

Новокаховський винкомбінат радгоспу «Перемога наймитів» робить вино.

Виноробі роблять вино, а планувальники, що сидять у Херсонському радгоспі, планують, куди яке вино завозити, і планують вони так, що з Новокаховського винкомбінату «Перемога» вино везуть у Миколаївську область через Херсон, Запоріжжя, Синельникове, Дніпропетровськ, [illegible] Знам'янку, Кіровоград, Помічну. А вже з Миколаєва, Вознесенськ, Снігурівку [illegible] Нової Каховки [illegible]

[illegible] Херсон [illegible] розкинувся сам [illegible] знавець [illegible] вино [illegible] за добу [illegible] Миколаїв [illegible] чомусь [illegible] та [illegible] ближче

[illegible] Перче, чи не хильнули, бува, [illegible] планувальники [illegible]

І. ГРИВА,
старший інспектор держприбутків.

м. Нова Каховка
на Херсонщині.

Коли б ти знав, яка дивна людина директор Слов'янського авторемонтного заводу т. Гончаров!

Як скажете «на» — чує.

А от коли йдеться про «дай», тут він одразу втрачає здатність будь-що розуміти. Запитали ми якось т. Гончарова, чи можна надіслати вісім моторів на ремонт.

— Надсилайте! — відповів Гончаров.

Не відмовився він і від переказаних йому за ремонт грошиків. А коли ми кинулися мотори з ремонту одержувати, Гончарова немов підмінили: — Що, га? Які мотори? Немає в мене ніяких моторів!

— Ну то поверніть хоч гроші, які ми вам за ремонт заплатили, — благаємо.

— Що? Гроші? Немає в мене ніяких грошей.

Так і не повернув ні моторів, ні грошей.

От і виходить, любий Перче, кому мотори, а кому горе!

П. ПАВЛЮК,
головний бухгалтер радгоспу «Приазовський»

м. Жданов.

Коли глянути з одного боку, то на Смілянському машинобудівному заводі емальцех є. А якщо подивитися з другого боку, то його нема. Емальцех діє вже п'ять років, але його й досі не здано в експлуатацію. А не здано тому, що не обладнано [illegible] не створено умов для нормальної роботи.

— Ось-ось зробимо в емальцеху все необхідне [illegible] — директор заводу т. Васечко. Так він [illegible] уже три роки.

У цеху створилося таке становище, що робітники, прийшовши на зміну, змушені забивати козла [illegible]

Цікаво, з якого боку подивиться на наш цех Київський раднаргосп?

В. ЕМАЛЬОВАНИЙ.

Черкаська обл.

Якщо тобі колись, у зв'язку з похилим віком, доведеться піти на заслужений відпочинок, то боронь тебе боже звертатися до Орджонікідзевського відділу соціального забезпечення міста Харкова. Десятою дорогою обминай його, бо якщо зв'яжешся з ним, то пенсії тобі не бачити, як своїх вух.

Посуди сам і зроби правильний висновок: як друга, хочу застерегти тебе. Щоб одержувати пенсію, тобі треба здати до відділу соціального забезпечення документи. Але одного документа ти до кінця днів своїх так і не зумієш одержати. Річ у тому, що в надрукованій формі заяви на ім'я завідуючого відділом від громадянина категорично вимагається додати до заяви копію свідоцтва... про смерть. (Пункт 10).

Отже, хоч верть-круть, хоч круть-верть, а пенсії тобі, як і іншим пенсіонерам, не нюхати. Доки не помреш, довідки про смерть не одержиш. А помреш, так тобі вже й пенсія ні до чого.

Цікаво, а якщо завідуючий відділом соціального забезпечення Іван Гнатович Данилов надумає піти на пенсію, то як він упорається з десятим пунктом вигаданої ним форми?

М. МІШИН.

На Костянтинівський завод «Вторчормет» колись було завезено багато лісу. Частину того лісу використали на будівництві, але чимало його й лишилося.

Куди лишки подіти? Що з ними робити?

Найрозумніше, звичайно, було б продати чи по закону передати ліс тому, хто його шукає, хто потребу в ньому має. Дирекція заводу сама рада була б спекатися цього добра і кілька разів писала листи до Дніпропетровська, просила начальників своїх із «Вторчормету» дозволити продати ліс. Та в тому «Вторметі» розсудили та розметикували так: [illegible]

Як тобі, Перче, подобається така ілюстрація до приказки: «Сам не гам і другому не дам»?

В. ЗЮКІН,
керуючий Костянтинівським відділенням Будбанку.

ІНТЕРВ'Ю ПЕРЦЯ

Побував я у колгоспі ім. Мічуріна, Таращанського району на Київщині, де мав не дуже тривалу і не дуже веселу розмову з завідуючим птахофермою т. Кошманом.

Ось її стенограма.

Перець. Чув я, шановний товаришу Кошмане, що ви розв'язали проблему золотих яєць.

Кошман. А так, так! Хіба тільки дідова та бабина курочка може золоті яйця нести? І ми від діда та баби не відстаємо.

Перець. Багато зозулястих маєте?

Кошман. Та півтори тисячі гребінців.

Перець І багато яєчок вони в минулому місяці нанесли?

Кошман. Та не так, щоб дуже багато. 894 штуки. І кожне з них — золоте! Самі підрахуйте. Працівників у нас на фермі шестеро. На оплату трудоднів та на утримання курей колгосп витратив 4190 карбованців. А за яйця ми виручили 504 карбованці. Значить, кожне яйце обійшлось артілі в 4 карбованці 70 копійок. А ви не вірите, що вони золоті!

Перець. Та вірю, вірю. Скажіть, а чи не пробували ви одержувати від курей звичайнісінькі яйця?

Кошман (довго сопе і ще довше чухає потилицю).

Обурене кудкудакання курей перебиває інтерв'ю.

Літаючий пень

(БАЙКА)

Якось в безхмарний літній день
Могутній вихор мчався мимо бору,
З корінням вирвав на узліссі Пень,
Підняв його угору.
— Ага! — гукає Пень зраділий. —
Казали всі, що я безкрилий.
Зазнався, іншим заважаю.
Брехня то все... Я сам літаю!..

Трапляється і в наші дні:
Підносяться угору Пні,
Але вони, сказати мушу,
Занадто швидко падають в калюжу...

В. НІКОЛЕНКО.

Полтавська область,
Новосанджарський район,
с. Кустолово-Суходілка.

ОЙ, ЩО ТО ЗА ШУМНИЙ?..

Була собі колись у Синельниківському районі (Дніпропетровська область) Михайлівська МТС. І мала та МТС, крім усякого іншого добра, ще й мотоцикл «М-72». Мотоцикл добрячий, багатосильний, з причіпною коляскою. Тільки чомусь він не припав до вподоби автоінспекторові Синельниківського району К. В. Шумному.

— Боюся, — сказав він, — сильно дуже боюся, щоб ви цим мотоциклетом на когось не наскочили.

Сказав і сам сів на мотоцикла.

Як сів, так і прикипів до нього: три роки з сідла не злазить.

Уже й МТС давно не МТС, а РТС, уже і Шумний — не автоінспектор, а мотоцикл все ще у нього.

Зверталася РТС до прокурора — не бере Шумного прокурор.

Надіслали позов до суду, а суд теж чомусь підступитися до Шумного не наважиться: пересилає справу з однієї дільниці до іншої...

— Ой, що то за Шумний! — дивуються люди. — Невже ж його так і не вдасться вибити з сідла.

ЕРТЕЕСІВЦІ.

Ялтинські Гранд-отелі

Не повірите — рота роззявив. Отаке диво: собачу будку на «гранд-отель» переробляють...

Гукають — цюця, вилазь! Чого очима кліпаєш? Ай-яй-яй! Який ти недогадливий. Чуєш, курортний сезон розпочався? Не гарчи, давай хазяїнові місце!

Кмітливі хазяйчики, у яких руки до повного капшука аж тремтять, так і роблять.

Прибулим на відпочинок у Ялту здають свої кімнати, кухню, веранду, сарай, свинюшники, козинячий хлівець, а якщо є льох — здають по таксі і вогкий погрібець.

Такса божеська: триста карбованців на місяць за кожне ліжко.

А чому й глибоченького погрібця не здати? І в погрібнику єсть своя поезія. Без радіо чути, як морські хвилі хлюпотять, як бурхливо клекотять...

— Не стісняйтеся, — рекомендують хазяйчики, — плигайте! Вам сонце вночі не потрібне!

Ото в часи торгу загребущі очі й позирають косо на собачу будочку.

— Ех!.. І оцю б дачечку по-хазяйському прейскуранту здати, дак, вибачайте, самому десь треба примоститися.

Зараз у Ялті, в Алушті, Алупці — страдна пора. Грюкають, стукають пиляють, стругають...

Хазяї «гранд-отелів» гарячково готуються до курортного сезону.

Ліплять, тулять і такого у дворищі нагвинять — сам чорт ногу зламає.

Стоїть кипарис у дворі, дві-три дощечки цвяхами пригатять до нього — готовий окремий готель...

Упихайтеся! Дихайте кримським повітрям!

У дощаних халабудах такса теж не зменшується — триста з носа!

— Що ви, що ви! — заперечують. — Побійтеся бога! Ваша ж хавіра зверху нічим не прикрита. Залетить комар і більше крові випʼє, ніж ви!

— Ви, громадянине спочиваючий, дуже наївний. По-перше, ми, власники сарайних дачечок, у бога не віримо. Це раз. По-друге, ялтинський комар сознательний... Він мого дачника не гризе. Погуде, погуде і летить кусати сусіднього дачника. Ось до сусіди переходити я вам не рекомендую — загризе!.. Говорите, дорогувато? Будьте ласкаві, піднімайтеся на гору, на Ай-Петрі. Там вам карбованчика скинуть. А за скидочку вас жде тропіческький сюрприз... Кожної суботи під вашу демісезонну одежинку буде залазити скорпіон. Ніжками топ-топ, та хвать вас за іменника!.. І ще гадючки підповзають... Умоститься клята під подушку, і вам почнуть снитися кошмарні сни. Буцімто ви не мускат, а дьоготь пʼєте...

Наслухавшись жахливої процедури, прибулий згоджується: грець з вами, триста, хай буде і триста!

А хазяйчик воркоче:

— Природи у мене повне сито. Співають дрозди, нявкають коти!.. Гоніть грошики сповна!

Отак, значить, дотошні хазяї скубуть, стрижуть і підстригають...

Увічнимо їхні імена.

У Ялті, по вулиці Платонова, № 7, живе Крупська Олександра Дмитрівна. (Працює в кравецькій майстерні артілі ім. Кірова).

Сараї і сарайчики під житло обладнала, веранду переустаткувала, і колишню загороду (дійна корова стояла) на літній павільйон реорганізувала.

Олександра Дмитрівна у реконструкції житла не розгубилася. Блискавично вирішила: з електричного доїння перейти на мускульне...

Мускульне доїння вигідніше... Сіпнув за дійку, а свіжі карбованці в цеберку кап-кап...

Щедро поміж пальцями течуть, устигай тільки сіпати.

Нечестивою стежкою — греби! скуби! — пішли і Оленіна Віра Іванівна і Кокіна Валентина Іванівна (Ленінградська вулиця, № 2).

Основну свою роботу покинули і перейшли у готельно-курортну систему...

Флігелі, кладовки, сараї, усе пішло в хід. У кожної «гранд-отель» на двадцять пʼять ліжок.

Лягай, угору ноги задирай і не огинайся — по три сотеньки давай!

— Ми, — кажуть, — з людей піджаків не стягаємо!

Істинна правда: піджаків не стягають, а грошенята з піджаків вигрібають...

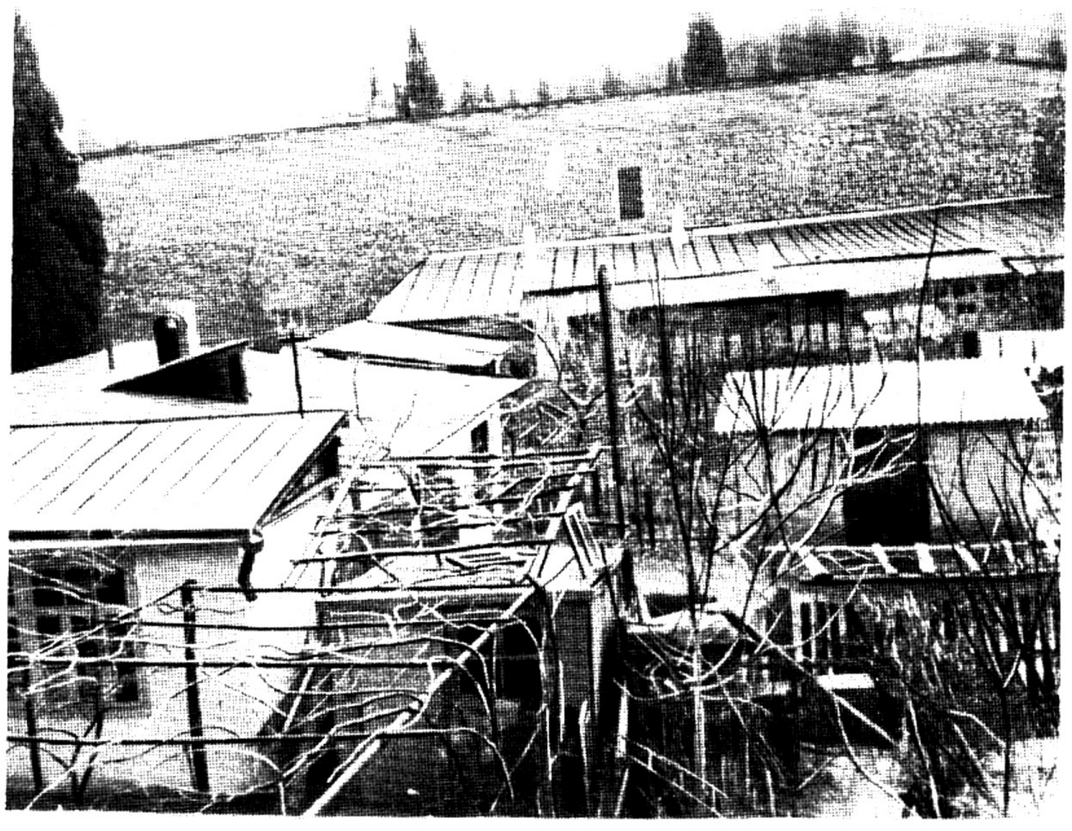

Дякуючи вищестоячим ялтинським господарникам — розкошують.

У дачно-грошове діло, на великий сором, устряв і працівник Ялтинської міської міліції. — Терещенко Іван Костянтинович.

Воздвигнувши сарайно-дачний ансамбль у стилі «хата на хаті», Іван Костянтинович обніс дачну територію високим парканом і, як ото кажуть, — замри!

Хто зазирне — свисток! «Громадяни! Давайте не будемо заглядати! Приватним особам вхід заборонено!».

Поруч, рядочком такий же самісінький дачний ансамбль спорудив керуючий будинками Бичай.

Ох, не легко писати про людську зажерливість. Бичай і його близькі родичі на тяжкий житловий гріх пішли. Свої кімнати, веранди і сараї приїжджим по високій ціні в оренду здали. Самі ж, прости господи, що скажеш, біля нужничка гнуться..

Приладналися — безкоштовно нюхають...

Недалечко від Ялти, у Місхорі, Кузьменко Акилина Михайлівна ширше розгорнула курортну діяльність...

Розгорнула на всю губу.

Кажуть — кури грошей не клюють. В Акилини Михайлівни — клюють. І в курнику двоє ліжок стоять.

Ще й дармових робітничків тримає.

Каже — родичі! Словом — на родичах верхом катається.

Викликали Акилину Михайлівну (т. Кузьменко член партії) і попередили:

— Що ж ви, Акилино Михайлівно, в отаке брудне діло встряли 3 ліжка по триста хапаєте? А ліжок у вас, ой, ой!..

Акилина Михайлівна не послухала доброї громадської ради, навпаки, гримнула:

— Кажете — по триста беру? Щоб вас самих за печінку взяло!

Звісно, на благодатно-лікувальні морські береги, на береги Південного Криму багато трудящих улітку приїжджає.

Минулого року лише в Ялтинському районі більше мільйона людей лікувалися і спочивали.

Це хороше, це прекрасно. Це свідчить, що мільйони робітників, селян і інтелігенції найвищої у світі краси досягли: провести свій спочинок у найчудесніших місцях нашої Батьківщини.

Чому організовано не влаштувати житла прибулим по курсівках?

Чому не вдарити по руках знахабнілих хазяйчиків?

Голова Ялтинської міської Ради т. Тарасов Олександр Максимович свою голову від оцього діла якось відхилив убік.

У Ялтинському курортно-посередницькому бюро (зав. Семенчук Никанор Іванович) один на одного киває — отой краще знає!

Не хочу твердо упевняти, але відчувається — у бюро рука руку гладить... Погладив — світліше, не погладив — темніше...

Завкомунгоспу Шилов Данило Семенович просто махнув рукою: «Так було, так єсть, так буде!»

А ви як думаєте, дорогі ялтинські керівники?

О. КОВІНЬКА.

м. Ялта.

Виставка ШИРНЕТРЕБА

ПОТІШНІ МЕБЛІ

Ах, які шафи випускає чигиринська артіль ім. Богдана Хмельницького! По цей бік дверцята і по той бік дверцята, а посередині дзеркало. І все ж воно сяє, все блищить. Та не тільки блищить, а ще й тріщить.

Весело буде тому, хто таку шафу придбає! Скільки втіхи та потіхи матиме! Зачиниш одні дверцята — другі не відчиняються. Висмикнеш другі — першим нічого зробити не можна...

Між іншим, нині на багатьох мебльових фабриках такі «еластичні» шафи роблять: стояти вони можуть тільки на ідеально рівних підлогах. А коли в кімнаті є хоча б маленький схил, шафа наглухо зачиняється, і двері зубами не вирвеш. А як і вирвеш, назад не заженеш... Саме серед отаких меблів чигиринська шафа чи не найперше місце посідає.

«Вередлива та примхлива, до того ж погано пофарбована, клеєм обквацьована, вона мене замучила».. — пише до Перця Т. Черевatенко з міста Ватутіна.

У зв'язку з усім розказаним, у Перця є раціоналізаторська пропозиція голові артілі ім. Богдана Хмельницького. Якщо у нього ще стоять на складі невідправлені отакі шафи, хай він позачиняє в них своїх бракоробів хоч на день. На замок замикати не треба. Жоден бракороб із цього вередливого ящика сам не вилізе!..

КАМІННЯ НА ЗУБАХ

Свіжий експонат з'явився на виставці — кам'яна сіль. Частує нею споживачів шахта ім. Володарського (Артемівськ, Сталінської області).

Чому ж ця сіль потрапила на виставку? Тому, що важко сказати, чого в ній більше: солі чи піску й каміння.

В. Тодоренко з Одеси пише:

«Кажуть, пуд солі треба з людиною з'їсти, щоб узнати, що вона являє собою. А я одну пучку з'їв і вже знаю, як називаються ті люди, які отак про свою виробничу честь дбають».

Справді, рідко таке трапляється, щоб споживачеві каміння в зуби тикали. Це вже не бракоробство, а, вибачте, хуліганство якесь!

ПО ПЕРАХ

УРОДИЛО!

Газета «Комуністичним шляхом» (м. Великий Токмак, Запорізької області) систематично дає куточок «Пам'ятайте!»

З'явився на світ цей куточок і в номері 31 (4785). А в ньому чорним по білому написано:

«В цьому році ми зобов'язались виростити урожай зернових в середньому з кожного гектара на всій площі посівів по 150 центнерів...»

Як не лічи, а 150 центнерів — це 900 пудів!

Добрі хлібороби сидять у редакції. Небачені врожаї вирощують вони на сторінках газети.

Пам'ятайте, товариші великотокмацькі газетярі: матеріали до друку готувати — не руками махати.

Вінегрет з перцем

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА.

— Чого ти принесла тільки одного черв'яка? Хіба не знаєш, що я одружився?

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

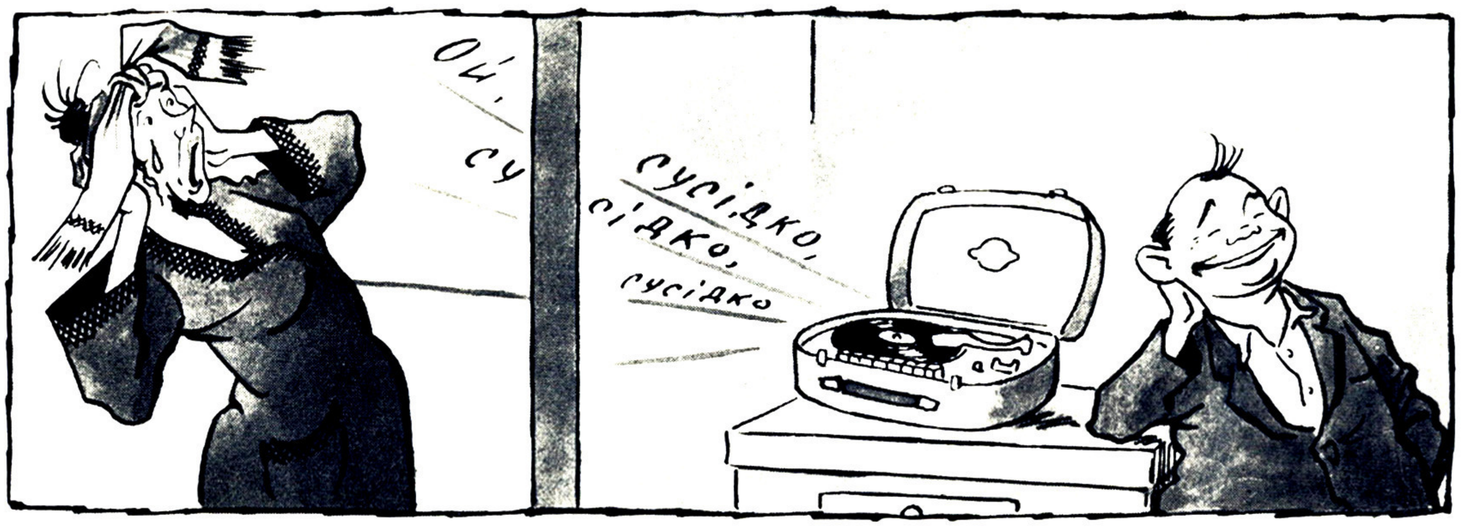

Без слів.

БЛАЖЕН, ХТО ВІРУЄ...

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО.

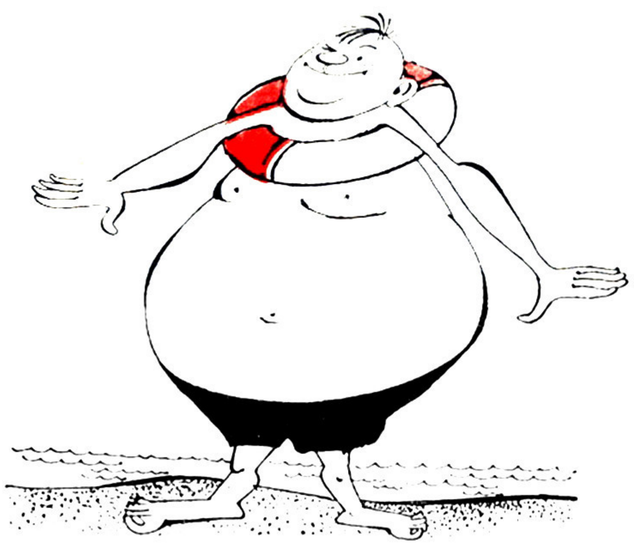

— Тепер я не втоплюся...

Мал. Л. БОЙКА

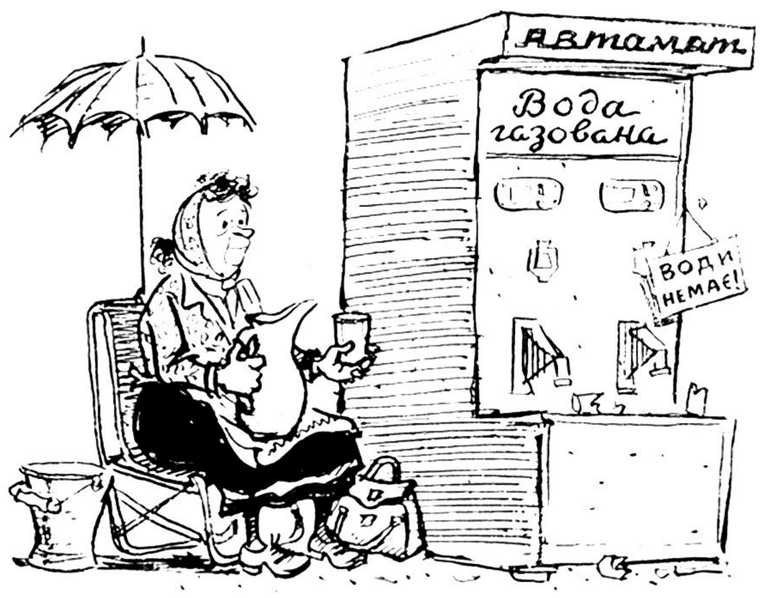

На вигідному місці.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

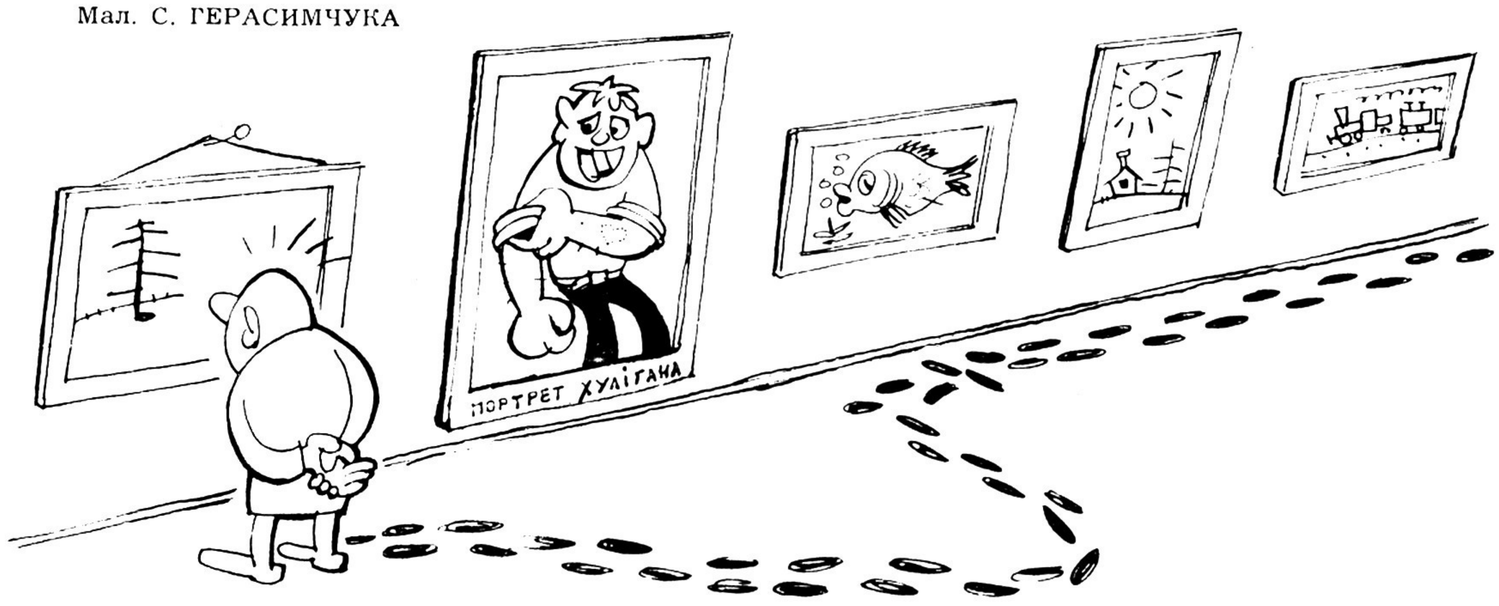

Без слів.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, вул. Леніна, 19, Тел. 4-73-94, 4-41-83. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 10 (429) (на украинском языке). Підписано до друку 6. V. 1960 р. Папір 70×108 1/8 = 0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 04743. Друкарня видавництва «Радянська Україна», Київ, вул. Анрі Барбюса, 51/2. Зам. 2489. Тираж 250 000 прим.

perec-ua.
perec-ua.

Відсканував Іван Толокньов, опрацював Олег Леськів

http://perec-ua.livejornal.com

Об'яви та оголошення

Консультацію на тему: як викидати гроші на вітер

щодня дають колишні і теперішні керівники колгоспу «Жовтень», Щорського району на Чернігівщині.

ЯК НАОЧНИЙ ПОСІБНИК, ДЕМОНСТРУЄТЬСЯ

локомобіль,

куплений за 120 тис. крб. десять років тому і дев'ять років тому викинутий на смітник.

Поспішайте одержати консультацію, доки локомобіль не перетворився на купу брухту!

Міняю хліб і сало

НА ДОБРЯЧЕ КРЕСАЛО,

бо з сірниками у нашому районі буває дуже сутужно, у крамницях не завжди купиш.

З пропозиціями звертатися на адресу: Тячів, Закарпатської області — голові райспоживспілки Гасинцю.

Пробурюємо колодязі,

які дають воду аж по два місяці (приклад: наша робота у радгоспі «Кегичівка», Харківської області),

ремонтуємо

їх не машинами,
не руками,
а язиками!

Начальник Харківського БМУ тресту «Укрсільспецбуд» ДМИТРЕНКО.

Маневицький готель

(Волинська область)

відкритий завжди і для всіх

ДОЩІВ ТА ВІТРІВ.

Четвертий рік його недомуровані стіни пропадають під одкритим небом.

ДО ВІДОМА ВСІХ ЗАБУДІВНИКІВ Вовчанського району на Харківщині.

Продаю жужелицю

по ціні, яку моя ліва нога встановить.

З Вовчанської школи-інтернату вже злупив по 50 крб. за тонну.

Замовлення шліть до В.-Писарівського будинку відпочинку.

Директор В. ПЕТРОВ.

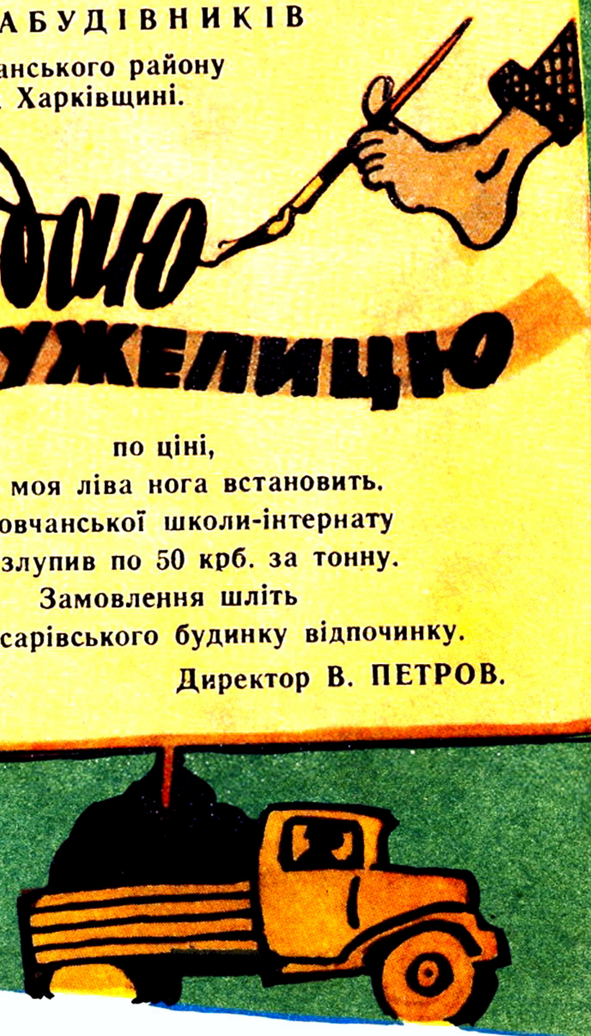

Кому потрібен

грубіян, бюрократ, досконалий знавець нецензурної лайки на посаду директора Палацу культури,

З ОХОТОЮ ВІДДАМО

Надію Петрівну Деюн

(м. Здолбунів, Ровенської обл.).

Надія Петрівна широко прославилася цими якостями на посту директора Здолбунівського Палацу культури.

Кукуріку! Кукуріку!

шукаємо роботи

на колгоспних і радгоспних птахофермах.

Можемо обслужувати кожен по десятеро курей.

згодні на виїзд

з Волинської області, де нашого брата на фермах так багато, що припадає по одному на курку.

БЕЗРОБІТНІ ПІВНІ.